

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

K.Y. BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : 2022/102376

Karar Tarihi : 29/7/2025

Başkan : Basri BAĞCI
Üyeler : Yıldız SEFERİNOĞLU
Kenan YAŞAR
Ömer ÇINAR
Metin KIRATLI
Raportör : Muzaffer KORKMAZ
Başvurucu : K. Y.
Vekili : Av. Arzu BEYAZIT

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvuru; gözetli tedbirinin ve konutu terk etmeme şeklindeki adli kontrol tedbirinin hukuka aykırı olması, gözetli süresinin makul olmaması, konutu terk etmeme şeklindeki adli kontrol tedbirine dosya üzerinden yapılan inceleme sonucunda karar verilmesi ve bu kararın tebliğ edilmemesi ile karara itirazın geç değerlendirilmesi nedenleriyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının, gözetli tedbirinin uygulandığı süreçte kamu görevlilerinin kötü muamelesine maruz bırakılma nedeniyle de kötü muamele yasağının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

2. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı (Başsavcılık) 3/12/2006 doğumlu başvurucu hakkında birden fazla kişiyle silahlı tehdit, hakaret ve basit yaralama suçlarından soruşturma başlatmıştır.

3. Başvurucu, anılan soruşturma kapsamında 27/10/2022 tarihinde gözetlüne alınmıştır. Başvurucu 28/10/2022 tarihinde Başsavcılığa verdiği ifadesinde; babasını müşteki L.K.'nin oğlunun öldürdüğünü, bu olaydan sonra müştekinin oğlunun tutuklandığını ve bu sebeple müştekinin kendisine ve diğer aile yakınlarına husumet duyduğunu, şikâyet konusu olay tarihinde konutunda bulunduğunu, müştekiyle o gün hiç karşılaşmadığını, kendisine iftira attığını belirtmiştir.

4. Başsavcılık, başvurucuyu birden fazla kişiyle silahlı tehdit ve basit yaralama suçlarından adli kontrol altına alınması istemiyle Ankara 8. Sulh Ceza Hâkimliğine (Hâkimlik) sevk etmiştir.

5. Hâkimlik, mevcutlu olarak sevk edilen başvurucu hakkında iş yoğunluğunu gerekçe göstererek dosya üzerinden inceleme yapmış ve Başsavcılığın talebini kabul ederek 1 ay süreyle konutu terk etmeme şeklindeki adli kontrol tedbirinin uygulanmasına, bu sürenin bitimini takiben de başvurucunun kolluk birimlerine haftanın bir günü imza vermesine 28/10/2022 tarihinde karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"Birden fazla kişi tarafından birlikte silahla tehdit ve basit yaralama suçundan SŞÇ [K.Y.] hakkında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının 28.10.2022 ve 2022/245776 soruşturma sayılı yazısı ile mevcutlu olarak gönderilen SŞÇ Hakimliğimizde hazır edilmiş ise de; iş yoğunluğu nedeniyle Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının CMK 109. maddesi uyarınca adli kontrol talebi SŞÇ'nin yokluğunda dosya üzerinden incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının 28.10.2022 ve 2022/245776 soruşturma sayılı talebinin KABULÜ ile;

SŞÇ'nin üzerine yüklenen suçun niteliği ile dosya kapsamı itibarıyla kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösterir mevcut delil durumuna göre CMK. 109/3-j ve b maddeleri uyarınca ADLİ KONTROL ALTINA ALINMASINA,

SŞÇ'nin CMK'nın 109/3-j maddesi uyarınca 1 ay süreyle KONUTU TERK ETMEMESİNE,

SŞÇ hakkındaki konutu terk etmeme yönündeki adli kontrol tedbirinin infazının tamamlanmasına müteakip CMK'nın 109/3-b maddesi uyarınca ikametline en yakın güvenlik biriminde oluşturulacak belgeye haftanın Pazar günleri 08:00 - 22:00 saatleri arası imza bildiriminde bulunulmak üzere ADLİ KONTROL HÜKÜMLERİNİN UYGULANMASINA... [karar verildi.]"

6. Başvurucu, bu kararın tarafına tebliğ edilmediğini bildirmekle birlikte kararı haricen öğrendiğini ve 30/10/2022 tarihli dilekçe ile karara itiraz ettiğini belirtmiştir. Bu itiraz Ankara 47. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından 4/11/2022 tarihinde kesin olarak reddedilmiştir.

7. Başvurucu, itirazın reddine ilişkin kararı aynı tarihte öğrendiğini belirterek 28/11/2022 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

8. Başsavcılık 8/3/2023 tarihli iddianame ile birden fazla kişiyle silahlı tehdit, hakaret ve basit yaralama suçlarından cezalandırılması istemiyle başvurucu hakkında aynı yer çocuk mahkemesinde kamu davası açmıştır. Başsavcılık, aynı tarihte başvurucu hakkında devam eden kolluk birimlerine haftanın bir günü imza verme şeklindeki adli kontrol kararının da resen kaldırılmasına karar vermiştir.

9. İddianamede, ilk olarak müşteki L.K.nın suç duyurusu üzerine soruşturmanın başlatıldığı belirtilerek L.K.nın ifadesine yer verilmiştir. Buna göre müşteki 27/10/2022 tarihinde sabah 06.30 sularında evinden çıktığı sırada önünün dört kişi tarafından kesildiğini, bu kişileri oğlunun karıştığı bir cinayet vakasındaki maktulün oğlu olan başvurucu ile yakınları M.Y., H.Y. ve Y.Y. olarak tanıdığını, ellerinde bıçak ve sopaların bulunduğunu, başvurucunun elindeki sopa ile boynuna vurduğunu, bunun üzerine kaçmaya çalıştığını,

şüphelilerin hep birlikte arkasından küfrederek "Seni öldüreceğiz, yaşatmayacağız." dediklerini ve sonrasında araçlarına binerek olay yerinden uzaklaştıklarını ileri sürmüştür. İddianamede suçlamalara esas alınan temel olgular ve değerlendirmeler şöyledir:

i. İddianamede, olayı gören bir tanık tespit edilemediği belirtilmekle birlikte kolluk marifetiyle kamera araştırmaları yapıldığı ifade edilmiştir. 28/10/2022 tarihli Görüntü İzleme Tutanağı'na göre olay günü saat 05.30 sularında dört kişinin olay yerinin yakınlarına farklı yönlerden gelip beklemeye başladıkları ancak kamera açısı ve görüntü kalitesinin iyi olmaması nedeniyle olayın vuku bulunduğu anların görülemediği ve bu kişilerin teşhis edilemediği söylenmiştir.

ii. İddianamede Adli Tıp Kurumundan alınan rapora da dayanılmıştır. Bu raporda müştekte basit tıbbi müdahaleyle giderilecek düzeyde bir yaralanma bulunduğu ifade edildiği belirtilmiştir.

iii. İddianamede başvuru ve diğer şüpheliler ile müşteki arasında husumet olduğu ve hem müşteki hem de başvuru beyanlarının bu durumu doğruladığı vurgulanmıştır.

10. Ankara 1. Çocuk Mahkemesi (Mahkeme) iddianamenin kabulüne karar vermiş ve kovuşturma aşaması başlamıştır.

11. Bireysel başvuruyu inceleme tarihi itibarıyla yargılama ilk derece mahkemesi aşamasında derdesttir.

12. Komisyon tarafından başvuru adli yardım talebinin kabulüne, başvuru kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Gözaltının Hukuki Olmadığına ve Makul Süreyi Aştığına İlişkin İddia

13. Başvuru, şartları oluşmadan gözaltı tedbiri uygulandığını ve gözaltı süresinin makul olmadığını belirterek kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

14. Anayasa Mahkemesi, kanunda öngörülen gözaltı süresinin aşıldığı veya yakalama ve gözaltına alınmanın hukuka aykırı olduğu iddialarına ilişkin olarak bireysel başvuru incelendiği tarih itibarıyla asıl dava sonuçlanmamış da olsa -ilgili Yargıtay içtihatlarına atıf yaparak- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 141. maddesinde öngörülen tazminat davası açma imkânının tüketilmesi gereken etkili bir hukuk yolu olduğu sonucuna varmıştır (*Hidayet Karaca* [GK], B. No: 2015/144, 14/7/2015, §§ 53-64; *Günay Dağ ve diğerleri* [GK], B. No: 2013/1631, 17/12/2015, §§ 141-150; *İbrahim Sönmez ve Nazmiye Kaya* [2. B.], B. No: 2013/3193, 15/10/2015, §§ 34-47). Dolayısıyla başvuru iddiaları bakımından anılan kararlardan ayrılmayı gerektiren bir durum mevcut değildir.

15. Açıklanan gerekçelerle başvuru bu kısmının *başvuru yollarının tüketilmesi* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

B. Konutu Terk Etmeme Şeklindeki Adli Kontrol Tedbirinin Hukuki Olmadığına İlişkin İddia

16. Başvurucu; suç tarihinde çocuk olduğunu, suç şüphesi ve bunu haklı kılan deliller olmamasına rağmen hakkında adli kontrol kararı verildiğini, delilleri karartma tehlikesi ve kaçma şüphesinin de somut olayda mevcut olmadığını, adli kontrol kararının ve bu karara itirazı üzerine verilen kararın gerekçe içermediğini belirterek ölçülü olmayan tedbir nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı, özel hayata saygı hakkı, eğitim hakkı ve masumiyet karinesinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Adalet Bakanlığı (Bakanlık) görüşünde, ilgili Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına atıf yapılarak değerlendirmenin bu içtihat doğrultusunda yapılmasının uygun olacağı ifade edilmiştir. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı beyanda bulunmamıştır.

17. Başvurucunun şikâyetinin özü, adli kontrol tedbirinin hukuki olmadığına ilişkindir. Dolayısıyla başvurucunun iddialarının Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrası bağlamındaki kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı kapsamında incelenmesi gerekir.

18. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan bu bölümdeki iddiaların kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

19. Anayasa Mahkemesi konutu terk etmeme tedbirinin niteliği, uygulanış şekli ve özellikleri itibarıyla hareket serbestisi üzerindeki sınırlayıcı etkisinin derece ve yoğunluk olarak seyahat özgürlüğüne göre oldukça ileri bir boyutta olduğu, dolayısıyla kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına müdahale teşkil ettiği ve bu tedbir yönünden tutuklama tedbirinin hukukiliğine benzer şekilde inceleme yapılacağı sonucuna varmıştır (*Esra Özkan Özakça* [GK], B. No: 2017/32052, 8/10/2020, §§ 68-76).

20. Başvurucu, birden fazla kişiyle silahlı tehdit ve basit yaralama suçlarından yürütülen soruşturma kapsamında verilen bir kararla 5271 sayılı Kanun'un 109. maddesi uyarınca konutu terk etmeme şeklindeki adli kontrol tedbirine tabi tutulmuştur. Dolayısıyla başvuru hakkında tesis edilen konutu terk etmeme şeklindeki adli kontrol tedbirinin kanuni dayanağı bulunmaktadır.

21. Kanuni dayanağı bulunduğu anlaşılan adli kontrol tedbirinin meşru bir amacının olup olmadığı ve ölçülülüğü incelenmeden önce ön koşul olarak *suçun işlendiğine dair kuvvetli belirti* bulunup bulunmadığının değerlendirilmesi gerekir.

22. Soruşturma mercileri başvuru hakkındaki adli kontrol kararında ve iddianamede Görüntü İzleme Tutanağı'na, müşteki beyanına, başvuru ve diğer şüphelilerle müşteki arasında husumetin bulunmasına ve Adli Tıp Kurumundan alınan rapora dayanmıştır (bkz. § 9).

23. Olay tarihinde müşteki ile başvuru ve diğer şüpheliler arasında -iki tarafın da varlığını kabul ettiği- bir husumetin bulunması ve müşteki beyanlarını belirli ölçüde doğrulayacak mahiyet arz eden Görüntü İzleme Tutanağı ile Adli Tıp Kurumu raporu gözetildiğinde belirtilen tüm bu hususların konutu terk etmeme şeklindeki adli kontrol tedbirinin uygulanmasında suçun işlendiğine dair kuvvetli belirti olarak kabul edilmesinin temelsiz ve keyfi olduğu söylenemeyecektir (benzer yöndeki değerlendirme için bkz. *M.S.* [1. B.], B. No: 2018/25505, 25/2/2021, § 74).

24. Diğer taraftan başvuru hakkında uygulanan ve kuvvetli suç şüphesinin bulunması şeklindeki ön koşulu yerine gelmiş olan adli kontrol tedbirinin meşru bir amacının olup olmadığının değerlendirilmesi gerekir.

25. Somut olayda Hâkimlik başvurusunun adli kontrol altına alınmasına karar verirken kuvvetli suç şüphesinin bulunduğunu belirtmiştir. Ancak kararda, başvurusunun kaçma şüphesinin olup olmadığı hususu ile -konutu terk etmeme şeklindeki adli kontrol tedbirinden murat edilen- delillerin yok edilmesinin veya değiştirilmesinin, tanık, mağdur veya başkaları üzerinde baskı yapılmasının önlenmesi amaçları yönünden herhangi bir değerlendirmeye yer verilmemiştir (bkz. § 5). Dolayısıyla adli kontrol tedbirinin meşru bir amacının bulunmadığı kanaatine ulaşılmıştır (benzer yöndeki değerlendirme için bkz. *Şahin Tümüklü* [1. B.], B. No: 2021/27498, 13/2/2024, §§ 20, 21; *Muhammed Bedran Çoğaltay* [1. B.], B. No: 2021/25973, 13/2/2024, §§ 23, 24). Bu sonuç karşısında tedbirin ölçülülüğü yönünden ayrıca bir inceleme yapılmasına gerek görülmemiştir.

26. Açıklanan gerekçelerle meşru amacı ortaya konulmadan başvuru hakkında konutu terk etmeme tedbirinin uygulanması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrası yönünden ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

C. Derhâl Hâkim Önüne Çıkarılma Güvencesinin İhlal Edildiğine İlişkin İddia

27. Başvurucu, hâkim huzuruna çıkarılmadığını ve konutu terk etmeme şeklindeki adli kontrol tedbiri kararının dosya üzerinden verildiğini belirterek kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

28. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan bu bölümdeki iddiaların kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

29. Somut olayda Başsavcılığın mevcutlu olarak sevk ettiği başvurusunun iş yoğunluğu gerekçesiyle huzura alınmadığı ve Hâkimlik tarafından dosya üzerinden konutu terk etmeme şeklindeki adli kontrol tedbiri kararı verildiği görülmüştür (bkz. § 5). Oysa Anayasa'nın 19. maddesinin beşinci fıkrası, yakalanıp gözaltına alınan kişinin soruşturma makamlarınca serbest bırakılmaması hâlinde en geç azami gözaltı süreleri içinde hâkim önüne çıkarılmasını emretmektedir. Maddede geçen "*hâkim önüne çıkarılır*" ifadesi; hâkimliğin *tutuklanması* veya *adli kontrol tedbiri kapsamında konutunu terk etmeme yükümlülüğüne tabi tutulması istenen* kişinin sorgusunu yapmasını ve hazırsa söz konusu kişinin müdafinin dinlenmesini gerektirir (tutuklama tedbiri yönünden benzer değerlendirme için bkz. *Emre Soncan* [2. B.], B. No: 2016/73490, 11/3/2020, § 56; konutu terk etmeme şeklindeki adli kontrol tedbiri yönünden aynı yönde değerlendirme için bkz. *B.G.* [1. B.], B. No: 2020/36865, 21/6/2023, § 46).

30. Açıklanan gerekçelerle mevcutlu olarak sevk edilmesine rağmen Hâkimliğin dosya üzerinden yaptığı incelemeyle başvuru hakkında konutu terk etmeme şeklindeki adli kontrol tedbirine hükmetmesi ve bu suretle derhâl hâkim önüne çıkarılma güvencesine uyulmaması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının Anayasa'nın 19. maddesinin beşinci fıkrası yönünden ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

D. Konutu Terk Etmeme Şeklindeki Adli Kontrol Tedbiri Kararının Tebliğ Edilmediğine ve Karara Yapılan İtirazın Geç Değerlendirildiğine İlişkin İddia

31. Başvurucu, konutu terk etmeme şeklindeki adli kontrol tedbiri kararının tebliğ edilmediğini ve bu karara itirazın geç değerlendirildiğini belirterek bu nedenlerle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

32. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan bu bölümdeki iddiaların kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

33. Tutuklanan kişiler yönünden Anayasa'nın 19. maddesinde var olan güvenceler konutu terk etmeme şeklindeki adli kontrol tedbirine tabi tutulan kişiler için de geçerlidir. Dolayısıyla bir ceza soruşturması veya kovuşturması kapsamında adli kontrol altına alınarak konutunu terk etmeme yükümlülüğüne tabi tutulan kişiler, Anayasa'nın 19. maddesinin sekizinci fıkrası uyarınca tedbir kararının kendilerine tebliğ edilmesi, kısa sürede durumları hakkında karar verilmesi ve bu tedbirin hukuka aykırılığı hâlinde hemen serbest bırakılmalarını sağlamak amacıyla yetkili bir yargı merciine başvurma haklarına sahiptir (*Abdulaziz Kandemir* [1. B.], B. No: 2021/7611, 24/1/2024, § 46). Bu hak kapsamında yapılan bir müracaata ilişkin kararın kısa sürede alınıp alınmadığı somut olayın özel koşullarına göre değerlendirilir. Değerlendirmede yargı mercilerinin gösterdiği özen, tedbir altındaki kişinin tutumlarının gecikmeye sebebiyet verip vermediği ve gecikmenin resmî makamların sorumluluğunda olup olmadığı gibi hususlar dikkate alınır (tutuklama tedbiri yönünden yapılan benzer değerlendirme için bkz. *Ulaş Kaya ve Adnan Ataman* [1. B.], B. No: 2013/4128, 18/11/2015, § 71).

34. Anayasa Mahkemesi *kısa süre* bağlamında somut bir süre telaffuz etme gereği duymamış ancak *Ulaş Kaya ve Adnan Ataman* kararında başvuruçuların itiraz merciinin kararından kırk bir gün sonra haberdar olmalarının, *H.G.* kararında ise başvuruçunun itirazının itirazdan kırk iki gün sonra karara bağlanmasının ve başvuruçunun karar sonucunu kırk dört gün sonra öğrenmesinin Anayasa'nın 19. maddesinin sekizinci fıkrasıyla bağdaşmadığını kabul etmiştir (*Ulaş Kaya ve Adnan Ataman*, § 75; *H.G.* [1. B.], B. No: 2017/14716, 29/5/2019, § 61).

35. Somut olayda Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) üzerinden yapılan araştırmada 28/10/2022 tarihli adli kontrol kararının başvuruçuya tebliğ edildiğine dair herhangi bir belge tespit edilememiştir. Diğer yandan başvuruçunun bu kararı haricen öğrenerek 30/10/2022 tarihinde karara itiraz ettiği, itiraz dilekçesinde okul dönemi olduğu için bir an önce karar verilmesini talep ettiği ancak itirazının 4/11/2022 tarihinde incelenerek reddedildiği görülmüştür. Buna göre başvuruçunun tedbirin kaldırılması hususunda bir an önce karar verilmesine yönelik talebinin makul kabul edilebilecek sebebi de gözetildiğinde otuz gün süreli tesis edilen bir tedbire yönelik itirazın karara bağlanmasında geçen beş günlük sürenin Anayasa'nın 19. maddesinin sekizinci fıkrasında belirtilen kısa sürede karar verme zorunluluğuna uygun düşmediği açıktır (benzer değerlendirme için bkz. *Abdulaziz Kandemir*, § 49).

36. Açıklanan gerekçelerle konutu terk etmeme şeklindeki adli kontrol tedbiri kararının tebliğ edilmemesi ve bu karara itirazın geç değerlendirilmesi nedenleriyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının Anayasa'nın 19. maddesinin sekizinci fıkrası yönünden ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

E. Kötü Muamele Yasağının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

37. Başvurucu, gözaltı tedbirinin uygulandığı süreçte kamu görevlilerinin kötü muamelesine maruz kaldığını belirterek kötü muamele yasağının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

38. Bireyin bir devlet görevlisi tarafından hukuka aykırı ve Anayasa'nın 17. maddesini ihlal eder biçimde bir muameleye tabi tutulduğuna ilişkin savunulabilir bir iddiasının bulunması hâlinde etkili bir soruşturma yapılması gerekmektedir. Bu soruşturma, sorumluların belirlenmesini ve cezalandırılmasını da sağlamaya elverişli olmalıdır (*Tahir Canan* [1. B.], B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 25).

39. Devletin sahip olduğu etkili soruşturma yükümlülüğü kapsamında, işkence veya kötü muamele olduğunu gösteren yeterli kesin belirtiler mevcut olduğunda -kişilere müdahale üçüncü kişilerden gelmiş olsa dahi- şikâyet ya da ihbarda bulunulmadığında bile resen soruşturma açılmasının sağlanması gerektiği açıktır (*Tahir Canan*, § 25).

40. Başvuruya konu olayda başvuru, genel olarak kamu görevlileri tarafından kötü muameleye maruz bırakıldığını ileri sürmüştür. Başvurucunun anılan iddialarını herhangi bir adli ve/veya idari merciye ilettiğine dair bir bilgi veya belge sunmadığı da gözetildiğinde hukuk sisteminde mevcut yargısal yolları tüketmeksizin bireysel başvuruda bulunduğu anlaşılmıştır.

41. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının *başvuru yollarının tüketilmemesi* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

42. Başvurucu; ihlalin tespiti ile ihlal sonucuna ulaşılan şikâyetlere ilişkin olarak 200.000 TL manevi ve tutar belirtmeksizin maddi tazminat talebinde bulunmuştur.

43. Başvuruda, konutu terk etmeme şeklindeki adli kontrol tedbirine dosya üzerinden yapılan inceleme sonucunda karar verilmesi ve bu kararın tebliğ edilmemesi ile karara itirazın geç değerlendirilmesi nedenleriyle Anayasa'nın 19. maddesinin beşinci ve sekizinci fıkralarının ihlal edildiğine karar verilmiştir. Başvurucu hakkındaki anılan tedbir inceleme tarihinden önce kaldırılmıştır. Dolayısıyla bu yönüyle ihlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için tazminat ödenmesi dışında yapılması gereken bir husus bulunmamaktadır.

44. Kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına yönelik müdahale nedeniyle yalnızca ihlal tespitiyle giderilemeyecek olan manevi zararları karşılığında başvurucuya net 148.750 TL manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Öte yandan başvurucunun uğradığını iddia ettiği maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasındaki illiyet bağına ve maddi zararın miktarının ne olduğuna ilişkin herhangi bir belge sunmadığı için maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Başvurunun niteliği gereği kamuya açık belgelerde başvurucunun kimliğinin RESEN GİZLİ TUTULMASINA,

B. 1. Gözaltının hukuki olmaması ve makul süreyi aşması dolayısıyla kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *başvuru yollarının tüketilmemesi* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

2. Konutu terk etmeme şeklindeki adli kontrol tedbirinin hukuka aykırı olması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

3. Derhâl hâkim önüne çıkarılma güvencesine uyulmaması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

4. Konutu terk etmeme şeklindeki adli kontrol tedbiri kararının tebliğ edilmemesi ve karara itirazın geç değerlendirilmesi nedenleriyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

5. Kötü muamele yasağının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *başvuru yollarının tüketilmemesi* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Konutu terk etmeme şeklindeki adli kontrol tedbirinin hukuka aykırı olması nedeniyle Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Derhâl hâkim önüne çıkarılma güvencesine uyulmaması nedeniyle Anayasa'nın 19. maddesinin beşinci fıkrasının İHLAL EDİLDİĞİNE,

E. Konutu terk etmeme şeklindeki adli kontrol tedbiri kararının tebliğ edilmemesi ve karara itirazın geç değerlendirilmesi nedenleriyle Anayasa'nın 19. maddesinin sekizinci fıkrasının İHLAL EDİLDİĞİNE,

F. Başvurucuya net 148.750 TL manevi tazminat ÖDENMESİNE, tazminata ilişkin diğer taleplerin REDDİNE,

G. 30.000 TL vekâlet ücretinden oluşan yargılama giderinin başvurucuya ÖDENMESİNE,

H. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvurunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

İ. Kararın bir örneğinin bilgi için Ankara 8. Sulh Ceza Hâkimliği (D.İş. 2022/946 Sorgu) ve Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 29/7/2025 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.